

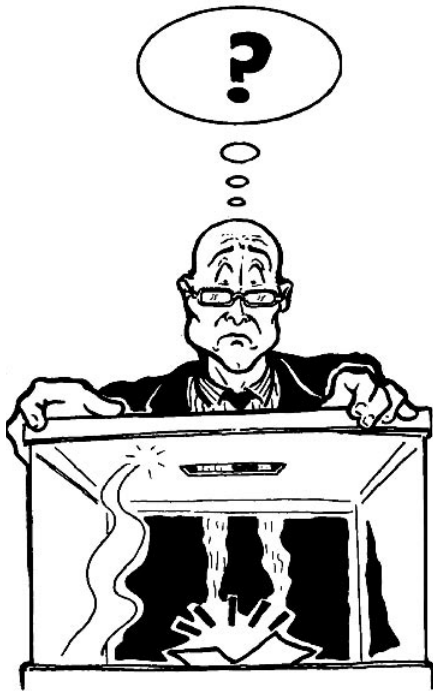
© 1996 Enric Lluç
Il·lustracions de Robert Amoraga
150x200 mm., 80 pàgines
Enquadernació en rústica

© 1996 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net
Director de la col·lecció: Alfred Ramos
Disseny: Miquel Mollà

INTRODUCCIÓ

No pretenem que les activitats que us fem en aquesta proposta es convertesquen en un deure de la lectura en cap moment. Desitgem que la història del poble de Tentipotenti us resulte entretinguda i si és el cas que voleu degustar-la una miqueta més, o compartir-la amb els companys, podeu atrevir-vos a realitzar qualsevol d'aquestes activitats. Us servirà per saber més de llengua i aprendre-hi coses.

L'AUTOR

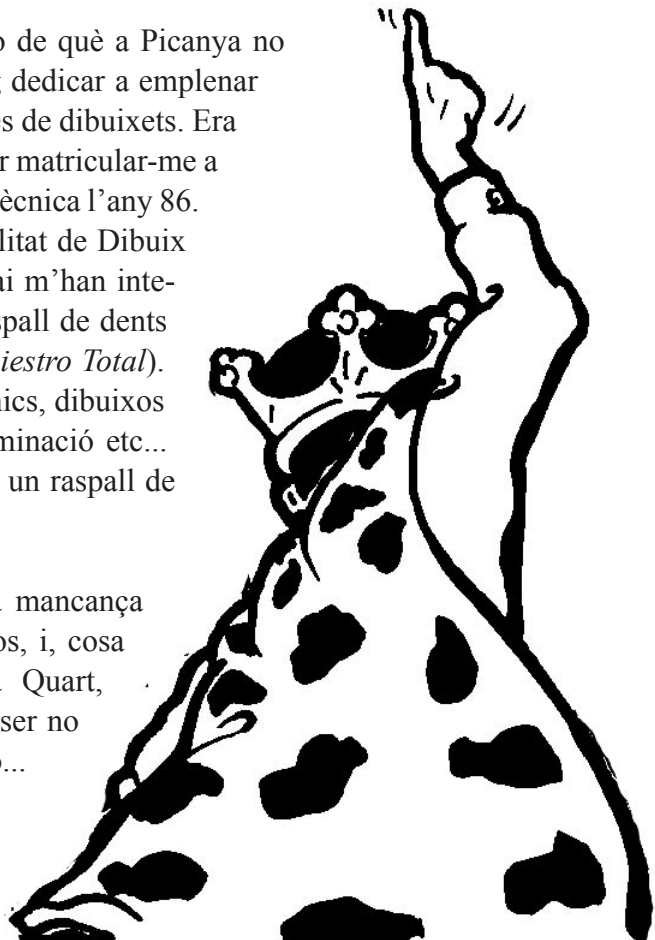
Enric Lluch i Girbes va nàixer a Algemesí (la Ribera Alta). És llicenciat en Història per la Universitat de València i, a hores d'ara, barreja la seua activitat de mestre amb la creació de contes i texts de teatre infantil. Li encanta fer-se la col·lecció d'amics i amigues. Ha guanyat diversos premis, com ara el de Narrativa Curta, el Vicent Jacinto Pérez, el Jaume I i el Samaruc, atorgat per l'Associació de Bibliotecaris Valencians al millor llibre infantil publicat l'any 1992. Alguns dels seus llibres són: *Postosnàguel*, *Pallorfeta*, *El rei Panxut redola i el rei Primal s'envola*, *El faraó Totun-nas*, *Les lletres fan fugina*, etc. Ha publicat en Edicions del Bullent: *L'inventor Xaveta* (Col·lecció "Estrella de Mar") i *El regne de Tentipotenti* (Col·lecció "Els llibres del gat en la lluna").

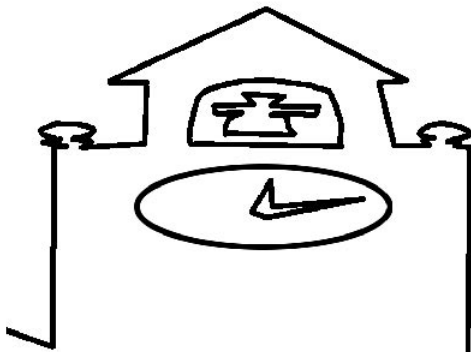
L'IL·LUSTRADOR

Vaig nàixer l'any 1968 a València, per allò de què a Picanya no tenim hospital i ja des de molt menut em vaig dedicar a emplenar tots els espais lliures dels meus llibres i llibretes de dibuixets. Era allò que diuen la vocació, la qual cosa em va fer matricular-me a la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica l'any 86. Cinc anys després em llicenciava en l'especialitat de Dibuix (les grans arts com la pintura o l'escultura mai m'han interessat tant com un còmic de *De Felipe*, un raspall de dents de *P. Starck*, o la portada d'un compact de *Siniestro Total*). Des de llavors he realitzat fullets, cartells, còmics, dibuixos animats, logotips, samarretes, aparells d'il·luminació etc... (malauradament encara no he pogut dissenyar un raspall de dents).

A banda dels encàrrecs, o sobretot, per la manca d'aquests, m'he presentat a diversos concursos, i, cosa sorprenent, n'he guanyat alguns: còmics a Quart, samarretes a Burjassot, logotips a Petrer... potser no massa importants, però que sempre fan il·lusió...

En qualsevol cas, aquest llibre que teniu entre les mans és el meu primer treball com a il·lustrador de llibres... sigueu benèvolos o mai arribaré a dissenyar un raspall de dents!!

1- El relat comença amb una descripció del poble. Ens explica com és, però sobretot ens diu sintèticament què té. El poble o el barri on vius deu ser bastant conegut per a tu; intenta dibuixar-lo, però deixa un espai a sota del full per escriure-hi la seua descripció: explica com és i què té. Si et ve de gust, pots fer-ho sobre el poble que vulgues, sempre que el conegues suficientment.

2- ...*les campanes de l'església, "tilin-don-don! tilin-don-don!..."* En aquest fragment del text

"oïm" com sonaven les campanes. Aquest

r e c u r s
lingüístic
per imitar i

representar els sons que fan els objectes, els animals o les persones quan realitzem alguna acció es denomina **onomatopeia**; en solem utilitzar i conèixer moltes. Recolliu totes les que pugueu i classifiqueu-les temàticament, és a dir, segons que corresponguen a animals, persones, accions, instruments musicals, elements de la natura, etc.

Les campanes de l'església:

tilin-don-don! tilin-don-don!...

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

3- Ara et presentem una llista de paraules perquè la completes amb les onomatopeies corresponents:

- rentadora.....
- despertador.....
- batedora.....
- guitarra.....
- telèfon.....
- riure.....
- tremolar.....
- xutar.....
- plorar.....
- dormir.....
- beure.....
- helicòpter.....
- crit.....
- ploure.....
- violí.....
- xoc.....
- explosió.....
- tren.....
- clau.....
- silenci.....

4- Inventem ara contes. Després dels exercicis realitzats anteriorment, podem crear històries sobre el País dels sorolls, de les màquines, dels animals, del que fem les persones amb el cos, del silenci...

5- Anar *xino-xano* és una expressió que apareix al text. Solem utilitzar les expressions per definir accions o estats habituals. Comenta el que volen dir les següents expressions:

Anar xino-xano:	sense parar i a la marxeta.
Anar de cul:	
Acabar com el ball de Torrent:	
Anar a les palpentres:	
Tenir el cap ple de pardals:	
Tenir més fam que un lladre:	
Estar als núvols:	
Fer l'indi:	
Engolir-se les paraules:	
Tenir un fum de coses:	
Estar tocat del perol:	
Pillar la porta:	

La llista podrà ser tan llarga com vulgueu. Podeu escollir-ne més.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6- Quan veiem un gos o en parlem, la majoria de la gent no sol especificar-ne la raça. **Tonet Arinyó** va perseguir un gos llebrer que acabava de pixar un cantó de la plaça major. Fem ara un mural sobre gossos; n'hi fixareu un dibuix o una fotocòpia (mai no hem de retallar un llibre o revista interessant) i, a sota, indicareu el nom del gos, acompanyat d'un breu text on se n'indique l'origen i les aptituds principals.

7- El poble de Tentipotenti té places i carrers, carreteres i camins... Te'n donarem un glossari temàtic corresponent. Hauràs de conèixer el significat de cada paraula i fer un dibuix on aparega tot assenyalat degudament.

carrer, plaça, cabina telefònica, semàfor, monument, quiosc, pas de zebra, albelló, vorera, calçada, paperera, banc (per seure), fanal, cantó, finestra, teulada, façana, bústia, font, cotxe, vianant, botiga.

8- Quan necessitem qualsevol cosa, de vegades anem a comprar-la als hipermercats aquells on hi ha de tot, altres vegades, però acudim a les botigues on sabem que ens tractaran d'una manera més personal i ens poden donar més informació sobre el que busquem. Les botigues es dediquen al comerç d'uns productes determinats. A veure com estàs de vocabulari, completa els espais buits:

BOTIGA	BOTIGUER	PRODUCTES
forn	forner	pa, pastissos...
		pomes, taronges, raïm...
	sabater	
		anells, collars, perles...
	apotecari	
	carnisser	
òptica		
papereria		
		roses, clavells...
	verdulaire	
ferreteria		

9- La bandera de *Tentipotenti* duia un arbre, un ginjoler. Segurament veurem arbres pels carrers o pels parcs, però poques vegades ens haurem preocupat de saber-ne el nom específic. Feu el croquis o el plànol d'una zona determinada i sobre aquest, indiqueu la localització i el nom dels arbres que hi haja.

10- **Bocadur el Primer** decreta que el seu regne ha de tenir llengua pròpia i que cal crear-la. Podeu jugar a parlar-la o inventar-vos-en una de nova creant un codi secret per tal de comunicar-vos:

- a) seguint un codi numèric. Ex.: g=10, c=1
- b) amb noves grafies. Ex.: # = d, &=p

11- El rei, evidentment, sap manar i encomanar a cadascú les feines que li pertocuen. A qui encomanaries tu les següents?

- fer un armari:
- arreglar l'aixeta:
- vacunar-te:
- fer-te un vestit:
- fer una reixa:
- arreglar la teulada:
- fer menjar:
- arreglar la bicicleta:
- arreglar un llum:

Pots ampliar-ne el recull i jugar amb els teus companys: A qui encomanaries...?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

12- Tornant a això de les llengües, dels idiomes, si ens hi fixem bé no són tan diferents les unes de les altres, ni és difícil aprendre-les. Juguem ara a fer una frase senzilla i a escriure-la en diversos idiomes:

- El xic compra un llibre
- Le garçon achète un livre
- El chico compra un libro.....
- The boy buys a book.....

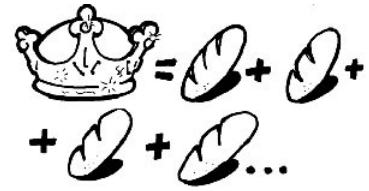
També podem construir frases o expressions que sonen com si foren dites en altres llengües:

- Fa mal ací, fa mal allà = una llengua aràbiga
- En un got no hi pot haver, i n'hi ha hagut mai, vi del bo sense un embut = anglés
- Alls secs piquen i couen = alemany
- El to, el té la nina de Lola = xinès
- Duu un ou dur rodó pels dos = rus

13- Per comptar o mesurar, a més dels números, fem servir altres expressions, com una quarta, dotzena, etc. Ara sabrem com estàs de càlcul:

- Quantes quarts fan set quilos i cinc mitjos quilos?
- Quantes desenes hi ha en deu dotzenes?
- Quants quinquennis, d'anys, tenen 25 triennis?
- Quant fa, del total, la tercera part de la meitat?

14- Les aspiracions de **Bocadur** quasi duen a la guerra. Això de les guerres és una burrada. Què opineu vosaltres de les guerres? Digueu si són necessàries, quines conseqüències tenen, si n'hi ha cap altra solució... Podeu fer un debat sobre aquesta qüestió: dona la teua opinió sobre la guerra, compara-la amb la dels teus companys. Procura trobar arguments per defensar les teues idees. Bona discussió!

15- El progrés i el trellat sembla que s'han barallat. Igual com passa al poble de la història quan volen fer el camp d'aviació "...cal que, a més del camp de futbol, aplanem els camps del voltant, tapem la sèquia i tallem els pins i els xiprers...", sol succeir habitualment: poques vegades es manté un respecte per la natura, pel que ja hi ha, i quasi sempre comporta un greu impacte ambiental. Les conseqüències són immediates i afecten el futur. Els llocs on viviu, o que coneixeu, han estat sempre així? Feu-ne una recerca "històrica" i valoreu els canvis que amb el pas del temps se'ns mostren.

- Contrasteu fotos
- Recolliu opinions

16- Quan els xiquets li peguen una balonada al nas del municipal, aquest es rasca la nàpia. Solem denominar algunes parts del cos de manera ingeniosa i burlesca. Quan substituïm una paraula per una altra d'aquesta manera, fem el que es denomina una metàfora. Fem ara descripcions metafòriques i grotesques de la cara, del cos, de persones (imaginàries). Pensa primer amb què pots comparar les diferents parts i òrgans. Una vegada redactada la descripció, intercanvieu entre els

companys i mireu de dibuixar exactament el que hi ha escrit.

front
celles
ulls
nas
orelles
boca
llavis
dents
llengua
galtes
coll

17- Això de dur el “cadiral” amb el rei damunt resulta molt pesat. Com esteu vosaltres de força? Us propose un experiment físic —amb cinc dits t’ aixequi el pit— que us mostrarà sorprenentment la força que tenim en un dit. Consisteix que entre cinc agafeu un altre, que es mantindrà plantat, millor damunt d’una cadira o taula, amb els braços doblegats en angle recte. Col·loqueu cadascun un dit sota cada peu (dos), sota els colzes (dos) i el cinquè, sota la barbata. A la veu d’un, dos tres, JA! tireu cap amunt els cinc alhora i veureu amb quina facilitat s’eleva.

18- *Plou poc, però pel poc que plou plou prou.* Aquesta locució s’anomena *embarbussament*. Com veieu, es caracteritzen per la seua dificultat a pronunciar-los i tractar de dir-los de forma ràpida es pot convertir en tota una proesa. D’aquests, també podem trobar-ne al text: *...afirmà una mare que caminava coixa perquè tenia un ull de poll al dit gros del peu...* (cap. 10é).

En la Cultura popular se’n troben nombrosos exemples, però la gent n’ha anat construint de nous per tal de treballar i dur a l’equivoc de forma espontània i divertida els principals fonemes. Aquesta pràctica esdevé un exercici lingüístic molt apropiat.

Us propose dues alternatives de treball:

a- Recerca i agrupament temàtic (persones, animals, plantes, clima, salut, etc): els podeu obtenir tant de fonts orals (que us diga la gent) com escrita.

b- Creant-ne de propis. Pendreu paraules amb un fonema determinat, de diferents categories gramaticals (noms, verbs, adjectius...), per fer-los servir en la frase/embarbussament:

exemple: sobre la “m”: mare, mà, mil, mou, mai, mira, mal, més
Ma mare no mou mai la mà, que mira més que mil el mal.

19- Acabat tot l'embolic i els desgavells que **Tonet Arinyó** havia creat, es convoquen noves eleccions i els diferents candidats llancen els seus *eslògans*. Aquests tenen la finalitat de captar l'atenció de la gent i convèncer-los del que anuncien. Fem ara un treball de plàstica i de llengua combinat, amb eslògans. Pot ser sobre un producte, una idea o un fet qualsevol:

Ex.:

DIBUIX

Per tenir un bon viure, mantenim sempre el riure.	

Podeu decorar amb ells l'aula, tota l'escola, fins i tot, la vostra habitació.